

Шишкін В. О.
кандидат економічних наук, доцент
Пономарьова К. С.
студент
Запорізький національний університет
м. Запоріжжя, Україна

ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ

Кризова ситуація – це переломний момент у функціонуванні будь-якої системи, у процесі якого вона піддається впливу ззовні чи зсередини, що вимагає якісно нового реагування з боку цієї системи. Отже вчасне реагування на кризові явища і прийняття грамотних управлінських рішень є запорукою стабільного функціонування організації.

Управлінські рішення – це основний продукт роботи менеджера, а прийняття управлінських рішень – основний процес управлінської діяльності, що формує траєкторію діяльності організації та її окремих підрозділів [1].

Процес прийняття управлінських рішень, особливо в кризових ситуаціях, вимагає від менеджерів високого рівня компетентності, значних витрат часу, енергії, досвіду та співставлення теоретичних результатів плану дій з кінцевим практичним результатом.

Для прийняття ефективних управлінських рішень необхідні такі ключові характеристики:

- право прийняття;
- повноваження;
- обов’язковість (здатність об’єктивно усвідомлювати необхідність прийняття рішення відповідно до ситуації, що склалася);
- компетентність (вміння менеджера приймати адекватні реаліям, кваліфіковані, обґрунтовані рішення);
- відповідальність (обов’язок відповідати за конкретну ділянку роботи, справу, результат дій) [2].

На випадок непередбачених ситуацій необхідно обов’язково мати план дій у кризових ситуаціях.

Доречним є створення групи «швидкого реагування» – тих осіб, що уповноважені говорити від вашого імені та миттєво реагувати на виявлену проблему.

Також має бути загальний аналіз дій організації та передумов, що спровокували кризову ситуацію на підприємстві.

Розглядаються можливі шляхи здійснення антикризової політики, необхідність оптимізації фінансових ресурсів тощо.

Розуміння та моніторинг ситуації, аналіз помилок, залучення партнерів та активне реагування допоможе виявити масштаб загрози та створити ефективний план дій у відповідній ситуації.

Одна з основних причин появи кризових явищ у діяльності підприємств

прихована в самому ринковому господарстві, якому властиві постійні зміни ринкових орієнтацій споживачів, невизначеність економічної поведінки контрагентів підприємства, що потребує постійного коригування основних елементів та функціональних підсистем самого підприємства з метою забезпечення адекватності системи в цілому.

Невідповідність змін параметрів зовнішнього середовища та виробничо-організаційної сфери підприємства і становлять сутність кризи на підприємстві, яка зумовлена зовнішніми по відношенню до підприємства чинниками [3].

Крім того, криза – це не лише загроза, але і поштовх до розкриття прихованого потенціалу і можливостей організації, шанс підвищити ефективність діяльності, досягти конкурентних переваг.

Існування підприємства, як самостійної одиниці демонструє постійну адаптацію до умов зовнішнього середовища, при тому, що внутрішнє середовище підприємства, в свою чергу, можуть змінюватися незалежно від зовнішнього середовища.

Таким чином, якщо криза виявиться непереборною, підприємство або припинить своє існування, або може існувати тривалий час в кризовому стані, наприклад, за умови надання державних дотацій, або залучення додаткових ресурсів.

Проте, переборення кризового періоду зумовлює перехід підприємства до нового стану, який більше відповідає ринковій ситуації, тобто підвищується здатність підприємства до самопідтримки свого розвитку.

Отже, розробка антикризової політики на підприємствах вимагає розуміння природи походження кризових явищ та представляє собою систему відповідних ефективних управлінських рішень.

Література:

1. Управлінські рішення: сутність, класифікація, умови та процес прийняття. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/management/15389/> (дата звернення: 28.09.2022.).

2. EUProstir. Управління кризовими комунікаціями. URL: <https://euprostir.org.ua/courses/lecture/149009> (дата звернення: 28.09.2022.).

3. Ляшенко Н. В. Причини виникнення, функції та вплив кризових явищ на управління підприємством. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=958> (дата звернення: 28.09.2022.).